

PRZEGŁĄD KUPIECKI

CENA ABONAMENTU:

Abonament roczny 32 K
 „ półroczny 16 K
 „ kwartalny 8 K
 Cena numeru pojedynczego 70 h

Redakcja i Administracja:

Kraków, Grodzka 43.

Wychodzi raz w tygodniu.

Cena ogłoszeń wedle umowy.

Rok I.

Kraków, dnia 9 sierpnia 1919 roku.

Nr. 16.

Ostatnie demonstracje i ekscesy.

W ostatnich dniach był znowu Kraków widownią zamieszek. Zaczęło się od demonstracji aprowizacyjnych, urządzanych przez kobiety. Demonstracje te wyładowały się w formie potępiania godnych ataków na własność prywatną i skierowane były pod najniewłaściwym adresem.

Wchodzono masowo do lokali publicznych, żądając bezpłatnego uraczenia. Wszystkie prawie restauracje i kawiarnie (np. „Esplanade“, Bisanz, Hajto, „Teatralna“, Sauer etc.) przeszły takie wizyty.

Głód niewątpliwie w Krakowie istnieje, aprowizacja jest złą, a wina spada 1) na metody administracyjne kierowniczych czynników, 2) na ogólny system gospodarczy: tłumienia handlu setką ograniczeń, monopolizowania go w rękach nefachowej, a często nieuczciwej biurokracji. Remedium na ten fatalny stan rzeczy, prowadzący nas w prostej linii do katastrofy gospodarczej i społecznej jest jasne i było na tych łamach wielokrotnie wyrażane: przywrócenie wolnego handlu, ułatwienia importu artykułów codziennej potrzeby, otwarcie swojodnego pola dla inicjatywy kupieckiej.

Napad na kawiarnię, spożycie tam, czy raczej wymuszenie bezpłatnego śniadania lub kolacji nie zaradzi nędzy, a krzywdzi dotkliwie osoby prywatne, które winy nie ponoszą, a same ogromnie odczuwają zgubne skutki polityki gospodarczej rządu i niedołęstwa administracji.

Dalszy przebieg wypadków miał atoli już inny charakter i inne nasuwa refleksye.

Oto na drugi dzień zniknęły z ulic głodne kobiety, zrozpaczone brakiem mąki i chleba i cu-

kru, a miejsce ich zajęły męty uliczne, przede wszystkim zaś kilkunastoletnie wyrostki. Z piskiem i krzykiem przeciągały te kawalkaty ulicami, odwiedzając lokale publiczne, dobywając się już do sklepów i kramów żywnościowych, a przy tem — co się kilkakrotnie zdarzyło — insultując przechodniów, szczególnie żydów.

Policya nasza znowu zawiodła. Tak jak w czasie ekscesów 6—7 czerwca, tak i obecnie nie zdobyła się na energiczną interwencję. Ekscesy dni ostatnich miały inny charakter, niż ekscesy czerwcowe, nie miały one podłoża polityczno-wyznaniowego, fanatyzm nie odgrywał więc żadnej roli, a rozmiary były o wiele mniejsze. Można było przeto szybko i łatwo je stłumić. Policya nie uczyniła tego, dając jeszcze jeden dowód niedołęstwa, lub niezrozumienia groźnych skutków zdżiczenia ulicznej gawiedzi.

Spółeczeństwo całe domaga się gruntownej sanacji stosunków bezpieczeństwa.

Po ratyfikacji traktatu.

(Głos kupiectwa).

Z dumą i zadowoleniem patrzy każdy obywatel zmartwychwstałego państwa polskiego na wielkie, rozgrywające się wypadki. Podpisawszy traktat ratyfikacyjny wkracza bowiem Polska w rząd państw wielkich i niepodległych. Stuletni sen o wolność wyśnił się.

Z tą chwilą przyjmuje ostatecznie państwo polskie wszelkie prawa suwerenne nad swymi obywatelami, obejmując zarazem wszelkie obowiązki, jakie z stosunku tego wypływają.

Demokratyczną musi być Polska, zapewnić wszystkim swym mieszkańcom, bez różnicy przekonań politycznych, wyznania, czy pocho-

STARO-POLSKI

MIÓD „ZAGŁOBA“

W ORYGINALNYCH BUTELKACH

JEST NASZYM TRUNKIEM NARODOWYM.

Fabryka miodu „ZAGŁOBA“, Sp. z ogr. odp.

Kraków, ulica Augustyńska 4.

dzenia równość obywatelską, aby skupić wewnętrzne siły powstającego z letargu organizmu, a zarazem odjąć wszelkie powody, czy preteksty do uszczuplającego jej suwerenność mieszanania się postronnych w sprawy wewnętrzne.

Nie można pozwalać na tarcia i zamieszki wewnętrzne, zamykać oczy na niedomagania, lecz czynnie, gorąco należy współdziałać, aby uprzedzenia, niechęci ustąpiły wspólnej pracy dla dobra kraju.

Musimy uświadomić sobie, w jak wielkiej chwili żyjemy i jak wielkie czekają nas zadania, a równocześnie musimy całemu światu pokazać, że jesteśmy pełnoletni, że chcemy i umiemy się sami rządzić, kierować losami dwudziestu pięciu milionów dla szczęścia wszystkich, a na niczyją krzywdę.

Ostatnie miesiące wykazywały smutne symptomy. Na całe warstwy i stany padały niesłuszne oskarżenia, zwracał się przeciw nim sąd opinii, wyrządzając im moralną, a często i fizyczną krzywdę. — **Wszystko to niech zapadnie się w niepowrotną przeszłość! Rząd nasz, nasze czynniki miarodajne, których energia dotychczas nie dopisywała, muszą się zdobyć na stanowcze i jasne oświadczenie: „Kres nadużyciom, kres walkom wewnętrznym; dotąd, a nie dalej“.**

Kupiectwo nasze żywi głęboki żal. Utrudnia mu się życie, niszczy materialnie, podając nadomiar imię jego jako synonim i wcielenie wszystkich przywar, wystawia się je, jako talaran, w który godzą pociski nieświadomionej opinii.

Handel nasz leży spętany. A dzieje się to w chwili, gdy dokoła nas, we wszystkich państwach sąsiednich państwa współdziałając z kupiectwem pchnęło je na tory nowego rozwoju i pomyślności.

Uczciwy, poważny kupiec nie ma wprost u nas co robić. Uniemożliwiło mu się jego działalność, wydając handel w ręce niepowołane i rzadko kiedy choć na polu czyste.

Ograniczenia spadają po ograniczeniach, „kontrola“ następuje za „kontrolą“.

Nie usuwamy się z pod kontroli, ale żądamy, by ona była słuszną, celową i przystosowaną do wymogów.

Bezmyślne szykany niszczą tylko handel, niszczą państwo!

Los dał nam wolną Polskę, chcemy w niej być wolnymi obywatelami, nieznającymi, co to krzywda i ograniczenia. Dotąd niejednokrotnie było się trzeba wstydzić, gdy się mówiło na szerokim świecie: „jestem galicyjskim kupcem“, odtąd chcemy z dumą wołać: „jesteśmy kupcami wielkiego, demokratycznego państwa polskiego“.

Wierzmy, że wszystkie czynniki rządzące i że opinia publiczna zrozumie swe zadania i zmieni warunki, w jakich żyjemy. Jeżeli zaś ktoś chciałby dalej tolerować i podsycać walki wewnętrzne, uprzedzenia, ograniczenia w ży-

ciu społecznym i ekonomicznym, to nie byłby on godzien nazwy patrioty, uczciwego i pragnącego dobra Polski obywatela. Ch. F. L.

Na powitanie nowego ministra skarbu.

Dr Leon Biliński został ministrem skarbu.

Wiadomość tę przyjęto w całej Polsce z uczuciem radosnego zadowolenia. Wszyscy rozumieją, że jest to fakt w życiu gospodarczym Polski doniosły, który błogosławione wydać może owoce.

Skarb nasz próżny, zrujnowany gospodarką ministrów z „wykształceniem domowem“ a la Karpiński, sprawa walutowa i cłowa w stanie zupełnego chaosu, polityka handlowa idąca wbrew żywotnym interesom kraju — oto spuścizna, jaką po swym poprzedniku obejmuje min. Biliński.

Oczy społeczeństwa zwracają się ku niemu w nadziei, że we wszystkich wspomnianych kierunkach rozpocznie on i przeprowadzi gruntowną sanację.

Ze szczególnym zaufaniem, ale też ze szczególnie długą listą słusznych żalów przychodzi do Dra Bilińskiego kupiectwo.

Oczekujemy przede wszystkim rozumnego uregulowania sprawy walutowej. Dzisiejszy stan rzeczy niszczy kraj i wszystkie jego stany. Uzdrowić zaś walutę można tylko przez zaprowadzenie ładu i porządku w administracji państwowej, przez wydatne popieranie produktywnych sił gospodarczych, przez uruchomienie odłogi leżącego handlu i przemysłu.

Przemysł i handel dusi dziś cały szereg ograniczeń. Centrale, monopole starają się zniszczyć te potężne dźwignie narodowego bogactwa, ponadto zaś utrudnić dopływ towarów zagranicznych. Skrepowany w wewnętrznym i zewnętrznym obrocie stoi kupiec bezradny, patrząc z trwogą na dalsze, zapowiedziane już eksperymenty (vide kwestya cłowa).

Niedawno powiedział minister Hacia, że należy dowóz zagraniczny utrudniać, bo import towarów zniszczy naszą walutę.

Dr Biliński zorientuje się napewno w tem, że większą ruiną dla kraju, a skutkiem tego także dla waluty grozi brak towarów i drożyzna, paraliżująca życie gospodarcze.

Dopiero, gdy rynek nasz zostanie nasycony towarami, gdy ceny spadną — a stanie się to w każdym razie, pomimo disagii naszych środków płatniczych — dopiero wtedy będzie można rozpocząć definitywnie organizację naszej samostarczalności handlowo-przemysłowej, a równocześnie z tem racjonalną politykę w dziedzinie waluty i cła.

Wszystko to zrozumie zapewne człowiek tej miary, co Dr Biliński i postara się niewątpliwie usunąć szkodliwe ograniczenia.

Nominacya Dra Bilińskiego ma jednak także znaczenie ogólniejsze. Dowodzi ona, że nareszcie

dochodzą do steru ludzie fachowi, bez względu na ich przekonania polityczne, społeczne i ich dawniejszą działalność.

Pismo nasze w imię dobra kraju domagało się od początku swego istnienia, aby w przelomowej chwili dzisiejszej odrzucić na bok względy politycznych uprzedzeń, a zmobilizować wszystkie siły dla uruchomienia i wzmocnienia państwa.

Praktyka potwierdziła słusność naszego stanowiska; wyrazem tego jest właśnie ostatnia nominacja.

Cła i waluty.

Z niemałą troską musi spoglądać fachowy minister skarbu, mający dobro całego organizmu społecznego na celu, na kwestyę budowy tego systemu cłowego, jaki narzucają Polsce państwa koalicji i jaki forsuje większość sejmowa.

Wielu u nas uważa sprawy celne za drobnostkę. „Mniejsza o to, czy cło wynosi trochę więcej, czy mniej“.

Tymczasem rzecz ma się wprost przeciwnie. **Kwestya cłowa rozstrzygała niejednokrotnie o ukształtowaniu się polityki zagranicznej, a stanowi też jeden z najważniejszych motorów wewnętrznego rozwoju i bogactwa.**

Dla zilustrowania, jakie znaczenie ma system cłowy dla polityki zagranicznej, przypomnimy tylko, że wojna między Austro-Węgrami a Serbią była w niemałej części spowodowana dławieniem żywych interesów agraryuszy serbskich przez agraryuszy madzarskich, którzy z produkta i bydło z Serbii przeforsowali wygórowane cło.

A na wewnątrz?

Każda statystyka wykazuje dobitnie, że w krajach, gdzie na pewne towary nakładano wysokie cła, tam towary te nie spadały w cenę, ale przeciwnie następował brak odnośnego produktu i drożyzna. Agraryusze niejednokrotnie podwyższali cła na żywność, ceny jej szły w górę, a reflektorycznie podrażały się też produkcje fabryczna i rękodzielnicza. Jednem słowem nadmierne cła, dyktowane interesami kastowymi, czy politycznymi paczyły rozwój kraju i wpływały ujemnie na ich siłę żywotną.

Typowym krajem. wolności cłowej była aż do wybuchu wojny Anglia. Nie chroniła ona ani swego chowu bydła, ani swego znakomicie rozwiniętego przemysłu, wolny handel stanowił tam nienaruszalną zasadę; każdy mógł przywieźć w granice angielskie, co tylko chciał.

Któż na tem stracił? Czy Anglia zubożała? Czy panował tam głód?

Przeciwnie! Bilans płatniczy Anglii był stale czynny, żywność tania i obfita. Jest to na pozór tem dźwięczniejsze, że przy małej wydajności roli angielskiej i wysoko ukwalifikowanym robotnikowi produkcyi rolnej w kraju nie opłaca się zbyt. Powód tej taniości leży — i to jest właśnie najlepszym argumentem w wolnym handlu i

przeciw utrudnieniom cłowym — w imporcie żywności. Import zaś nie niszczy Anglii, bo mała cena zagranicznej żywności umożliwiała wydoskonalenie i prowadzenie przemysłu, źródła bogactwa narodowego.

Polska, mająca przed sobą próżnię walutową, gdzie wszystkie klasy cierpią dziś nędzę, nie może powodować się interesem drobnych grup, czy kast, ale musi kroczyć drogą zapewniającą ludności możliwie obfitą i niedrogą dostawę artykułów codziennej potrzeby.

Żywności zagranicznej np. ryżu, kawy, herbaty, kakao, których nigdy w Polsce nie będzie się uprawiało, nie wolno obciążać dużem cłem, tak, jak nie wolno tego czynić z bawełną, wełną, kauczukiem, miedzią i surowcami, których nam będzie zawsze brakowało.

Cła fiskalne, mające chronić kraj przed zalewem artykułów zbytkowych, przed towarem, który nabyć mogą tylko wybrańcy, są ze względów walutowo-gospodarczych słuszne i przeciw nim nikt nie występuje. Natomiast zwalczać się musi gwałtownie „cła ochronne“, proponowane na ankiecie cłowej przez uczestników z Królestwa, gdyż oni pod płaszczykiem „ochrony rodzimej produkcyi“ mają służyć dla wzbogacenia drobnych grup kosztem konsumentów.

Ostatnie lata wykazują, że drogi towar jest nieszcześnie dla wszystkich, dla producenta, kupca i spożywcy.

Wysokie cło oznacza zaś drożyznę; przeto uczynić należy wszystko, aby grożące niebezpieczeństwo odwrócić.

O wyższą szkołę eksportową.

Poruszyliśmy niedawno w piśmie naszym konieczność organizacji, względnie reorganizacji szkolnictwa handlowego. Szło nam głównie o niższe i średnie szkoły handlowe, któreby miały przygotować odpowiednio naszą młodzież do zawodu kupieckiego.

Równocześnie wystąpiła prasa codzienna, z szeregiem artykułów, domagających się stworzenia wyższej uczelni gospodarczej, akademii eksportowej, któraby miała, jako główne zadanie wytworzenie odpowiedniej ilości ludzi na stanowiska kierujące w polityce handlowej Polski, tudzież organizatorów handlu na wewnątrz.

Jeden z tych interesujących artykułów reprodukuje poniżej:

Narodowa polityka gospodarcza, jakaś żywsza w tym kierunku akcja były dla nas do czasu wybuchu wojny europejskiej zupełnie nieznanne, a rzadkie nadzwyczaj głośnie, nawołujące do skupienia sił w tym kierunku w niezrozumiały sposób lekceważone. Dziś staje Polska przed całemi seryami spraw gospodarczych, których rozwiązanie nie może być dyletanckie, tembardziej, że od umiejętnego pokierowania niemi zależy byt państwa i społeczeństwa. O-

kres powojenny wysuwa na pierwszy plan zagraniczną politykę handlową.

Znaczenie dla nas handlu międzynarodowego i utrzymanie na rynkach zagranicznych tego stanowiska, jakie zasobna Polska z aktywnym, po latach przejściowych, bilansem handlowym i gospodarczym zająć będzie musiała, jest sprawą pierwszorzędnej wagi. Z przykrością należy stwierdzić, że na całym obszarze Polski nie ma ani jednej wyższej uczelni handlowej, któraby miała za główne zadanie przygotować ludzi do objęcia ważnych placówek w handlu międzynarodowym w kraju i zagranicą.

Duży brak tych ludzi odczuwamy we wszystkich gałęziach gospodarczych. Zaradzić temu można jedynie przez jak najszybsze utworzenie wyższej uczelni dla handlu międzynarodowego w rodzaju akademii antwerpskiej lub wiedeńskiej akademii eksportowej o 3—4-letnim kursie studyów. Tego rodzaju wszechznica handlowa da nam ludzi, mogących umiejętnie reprezentować interesy gospodarcze państwa i jego obywateli zagranicą i zajmować wybitne stanowiska w przemyśle i handlu krajowym — ludzi, których Amerykanin nazywa business engineers.

Konieczność tego rodzaju uczelni nie potrzebuje być szeroko uzasadnioną. Powinno zupełnie wystarczyć, gdy sobie przedstawimy to ogromne znaczenie, do jakiego handel międzynarodowy wzniosł się w dobie dzisiejszej i jakie zatrzyma przez całe szeregi lat.

Słaba produkcja, ogromna drożyzna, brak środków komunikacyjnych spowodowały we wszystkich niemal państwach Europy zupełny chaos gospodarczy. Zaradza się temu z jednej strony forsowaniem przywozu artykułów pierwszej potrzeby, z drugiej strony dla utrzymania i podniesienia własnej waluty, forsuje się wywóz i produkcję na wywóz możliwie największej ilości tych artykułów, których daną kraj ma, lub może mieć poddostatkiem.

Środki komunikacyjne, możność łatwego wwozu i wywozu są osiami gospodarczej maszyny państwa. Cała ta gospodarcza maszyna nie będzie sprawdzić funkcjonować bez odpowiednio wykwalifikowanych pracowników. Tu dochodzimy do oceny wartości człowieka.

Udział kraju w stosunkach i handlu wszechświatowym zależy w pierwszym rzędzie od ruchliwości, skrzętności, solidności, zdolności stosowania się do potrzeb i wymagań rynków, u-

niejętności zawodowych i znajomości języków, dzielności i praktycznego doświadczenia jego mieszkańców, a dopiero w drugim rzędzie od warunków geologicznych, klimatycznych, geograficznych, prawnych i gospodarczych kraju.

Zatem nie tyle bogactwa naturalne czynią państwo krajem gospodarczym i handlowym, ile wykształcenie, wiadomości i doświadczenie, a przede wszystkim aktywność handlowa jego mieszkańców. Tembardziej po wojnie w nowych warunkach człowiek staje się najcenniejszą wartością dla państwa.

Wysiłki o odzyskanie i zawładnięcie rynkami zbytu dojdą niebawem do przedwojennego rozpadu; nawet państwa o słabej zdolności eksportowej wezmą w nich udział, mając na względzie znaczenie, jakie ma dla waluty i wzmocnienia rynku wewnętrznego wywóz zagranicę.

Cóż dopiero mówić o Polsce, która siłą faktu będzie zmuszona z czasem wywozić swe plody, surowce i fabrykaty.

Ekspansja handlowa będzie dla nas czemś więcej jak sprawą utrzymania dobrego kursu waluty, lub wykorzystania dobrych rynków zbytu, położenia geograficznego itp. — będzie ona prosto naturalną koniecznością. To też przedstawiciele naszego handlu i przemysłu zagranicą, czy to państwowi czy prywatni będą musieli stać na odpowiednim szczeblu wysokości, by sprostać zadaniom, włożonym na nich przez potrzeby gospodarcze kraju. Praca zagranicą pochłonie setki i tysiące ludzi dla konsulatów, zagranicznych izb handlowych, domów eksportowych, przewozowych itp., a w kraju odradzający się przemysł i handel zapotrzebuje ich znacznie więcej.

Potrzeba wspomnianej uczelni jest zatem sprawą nie tylko zrozumiałą, ale i konieczną. Dziwnem tylko się zdaje, że u nas tak mało o tem się mówi, i nie zgola nie działa. Nawet założenie przez Czechów natychmiast po oderwaniu się od Austrii, akademii eksportowej w Pradze, nie wywołało żadnych uwag i głosów. Rok został zmarnowany; niepożądane jest, by i drugi poszedł tą samą drogą. W stuleciu, w którym sprawy ekonomiczne grają najwybitniejszą rolę w życiu narodu, może tylko to państwo utrzymać się i wzmocnić, w którym ludność ma możność otrzymania gospodarczego wykształcenia i wychowania.

HURTOWNIA PERFUMERYI

poleca wszelkie artykuły w zakres kosmetyki wchodzące, jak: pasty do zębów, kremy na twarz, pudry, wodę kolońską, brylantyny, wody toaletowe, mydła toaletowe i do golenia po cenach fabrycznych

MAKS LANDWIRTH
KRAKÓW, UL. DIETLOWSKA 40.

NADESLANE.**Dr ADOLF SCHNITZER**

prowadzi kancelaryę adwokacką
W KRAKOWIE, UL. ZYBLIKIEWICZA L. 17.

Wydział Stowarzyszenia „Samopomoc“

podróżujących kupców

Kraków, ulica Dietlowska L. 31

pragnąc powiększyć liczbę swych członków uprasza dotychczasowych członków już we własnym ich interesie o pomoc i poparcie w tym kierunku.

Równocześnie uprasza się członków zalegających z wkładkami o rychłe uiszczenie tychże, jakoteż o regularne zawiadomienie o każdorazowej zmianie adresu.

Wielki wybór artykułów

kosmetycznych i perfumeryj
poleca po fabrycznych cenach, hurtowny skład

RAFAŁA GOLDLUSTA

Kraków, Stradom 27, sklep M. LEINERA.

Wyłączna sprzedaż mydeł toaletowych warszawskich po cenach konkurencyjnych.

Wysyłkę na prowincję uskutecznia po nadesłaniu należności.

Spółka spożywcza drukarzy w Krakowie

Rynek główny L. 12 III piętro

zakupi

od P. T. Kupców i Producentów wszelkie artykuły spożywcze i codziennego użytku.

Osobiście we wtorki, czwartki i soboty od 6—7 wieczór. Przyjmuje się również zgłoszenia pisemne.

Okręgowy Zjazd kupiecki w Rzeszowie.

Krakowskie Stowarzyszenie kupców przystąpiło do zwołania okręgowych zjazdów kupieckich celem zrealizowania uchwał, powziętych na ogólnym wiecu, odbytym w Krakowie w czerwcu 1919 roku.

Pierwszy Zjazd okręgowy odbył się w dniu 3 bm. w Rzeszowie. Krakowskie Stowarzyszenie kupców reprezentowali pp. Pfeffer i Dr Schni-

tzer. Na sali byli obecni kupcy rzeszowscy i zastępcy kupców okręgu rzeszowskiego z Ropczyc, Sędziszowa, Kolbuszowej, Tyczyna, Sokołowa, Głogowa, Leżajska, Rozwadowa, Dynowa i wielu innych miasteczek.

Po otwarciu Zjazdu przez przewodniczącego Stowarzyszenia kupców w Rzeszowie, p. Brikmanna, zabrał głos p. Pfeffer, który w dobitnych słowach przedstawił położenie naszych kupców, a w szczególności stosunki, panujące na prowincyi. Mowca nawoływał do wspólnej pracy i organizacyi, gdyż tylko w ten sposób mogą kupcy uchronić się od zupełnej zagłady.

Po nim referował Dr Schnitzer sprawę prasy i wykazywał znaczenie naszego pisma. Mowca żalił się na zupełną apatię i brak wszelkiego zrozumienia u kupców, którzy nie chcą uznać znaczenia jako jedynie skutecznej mowy publicznej, przez co sobie samym szkodzą. Następnie przedstawiał mowca sprawę zakładania Związków zawodowych, stanowiących w obecnych warunkach ostatni możliwy sposób nabycia towarów.

Mowca zgłosił rezolucye w myśl swych wywodów.

Nad kwestyami poruszonymi wywiązała się dyskusya, w której wzięli udział wszyscy niemal na Zjeździe obecni. Z ust ich padały słowa oskarżenia pod adresem miarodajnych czynników, u których wykazuje się zupełny brak energii i chęć popierania jednych ze szkodą drugich, jak to się dzieje w kwestyi przydziału węgla, soli i innych artykułów.

Wszyscy mowcy zgodzili się z wywodami referentów i uchwalili postępować w myśl zgłoszonych rezolucyi.

Dokładniejsze sprawozdanie umieścimy w najbliższym czasie.

Jak się dowiadujemy, zwoła Krakowskie Stowarzyszenie kupców Zjazd okręgowy w najkrótszym czasie także w innych miastach.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY OSTATNIEGO TYGODNIA.

URZĄD WYWOZU I PRZYWOZU POZOSTAJE W KRAKOWIE. Deputacya w sprawie przeniesienia Urzędu wywozu i przywozu do Warszawy, jaka się pod przewodnictwem prez. krakowskiej Izby handlowej, p. T. Epsteina, a w towarzystwie kilku posłów zjawiała u min. Bilińskiego odniosła pełny sukces. Min. Biliński zarządził pozostawienie Urzędu w Krakowie, a ponadto wydał telegraficzne polecenie, by towary, przeznaczone dla Małopolski, a zatrzymane na granicy natychmiast przepuścić do kraju.

WIERZYTELNOŚCI W CZECHACH. Krakowska Izba handlowo-przemysłowa otrzymała od praskiej Izby handlowo-przemysłowej telegraficzne zawiadomienie, że dotychczas nie nastąpiły wcale zgłoszenia wierzytelności obywateli Polski w stosunku do osób, zamieszkałych na czesko-słowackiem terytoryum. Izba handlowo-przemysłowa w Pradze prosi, by zgłoszenia te uskuteczniiano.

POŻYCZKA POLSKA WE WŁOSZACH. Na skutek rokowań pomiędzy gen. Kątkowskim, szefem Polskiej Wojskowej Misji Zakupów we Włoszech, a Banca Italiana di Sconto, bank ten zakupuje za 50 milionów lirów pożyczki polskiej i wpuści ją na włoski rynek pieniężny. W krótkim czasie bank ów otworzy również filię w Warszawie.

ZAKUPY MINISTERSTWA APROWIZACYI. Urzędowo donoszą: W marcu roku bieżącego z ramienia Ministerstwa Aproprowizacji udała się do Paryża i Londynu delegacja pod kierownictwem panów Aleksandra Mazarakiego i Józefa Starorypińskiego w celu poczynienia zakupów różnych materiałów bieliźnianych, ubranio wych, skór i obuwia.

Delegatom udało się pokonać przeszkody i w rezultacie do chwili obecnej zostały już nabyte, częściowo znajdując się w drodze, a nawet niektóre już przysłyły następujące towary:

Z Francji 1,500.000 metrów materiałów bawełnianych, przeważnie bieliźnianych różnych gatunków, 75.000 par butów, używanych, demobilizacyjnych, 5000 ubrań robotniczych.

Z Holandji około 3,500.000 metrów materiałów bieliźnianych i ubranio wych, 1,000.000 koszul, 350.000 koszulek, 350.000 kałesonów, 200.000 palt, 250.000 kurtek robotniczych, 90.000 spódnic dla kobiet, wreszcie nici, guziki i podszewki.

Z Anglii 3,000.000 metrów materiału bieliźnianego niebielonego.

Z Włoch 1,300.000 metrów materiału na koszule i ubrania.

Obecnie toczą się pertraktacje co do dalszych zakupów skór, obuwia, materiałów, ubrań i bielizny gotowej w Anglii i we Włoszech. (Chcielibyśmy wreszcie raz **zobaczyć** te legendarne towary, których ilość jest i tak śmiesznie małą. — Przyp. Red.).

RUCH HANDLOWY W GDAŃSKU. „L'Information“ z dnia 20 lipca podaje za „Koelnische Volkszeitung“ następującą informację:

Ameryka, Anglia, Szwecja i Dania usiłują stworzyć w Gdańsku podstawę do wywozu towarów do Polski i Rosji. Amerykanie wynajęli obszerne tereny dla budowy doków. Pewne towarzystwo szwedzkie zakupiło największy dom w pobliżu dworca. Banki i Towarzystwa polskie skupują domy i nieruchomości. Duński Landsmann Bank, rozporządzający kapitałem 100 milionów koron duńskich, urządza w Gdańsku swą filię, pozostającą w porozumieniu z londyńską „United Baltic Corporation“, która — jak wiadomo — powstała głównie dla wprowadzenia handlu angielskiego do krajów nadbałkańskich. Landsmann Bank ma zamiar działać głównie w Polsce.

CENY TOWARÓW IMPORTOWYCH idą w Krakowie znowu w górę; przyczyną jest zły stan waluty. Frank kosztuje obecnie 9—10 K; a przy zakupie kalkulowano 1 Frank = 6 koronom.

RUCH TOWARÓW U HURTOWNIKÓW W WARSZAWIE. Pisma warszawskie podają:

Towary lokciowe. W ostatnich dniach nadeszły z zagranicy znaczne transporty „okfordów“, flanelek i zefirów. Towarów tych żądają dużo na prowincyi. Kupcy nabywają teraz prawie wyłącznie zagraniczne towary, nie biorąc wcale krajowych. Najtaniej kalkulują się towary amerykańskie, lecz mało ich nadchodzi. Nici i bawełna do szycia staniały znowu o połowę, ponieważ nadeszły ich dużo z zagranicy.

Skóra. Różne gatunki skór, których cena już znacznie spadła, staniały znowu w zeszłym tygodniu o 20 procent. Nadszedł też duży transport farbników. Z Anglii przyszło ich do Warszawy 5 wagonów, oraz 394 worków „querbachu“. W tych dniach spodziewany jest duży transport obuwia amerykańskiego.

Zapalki. Ceny zapalek spadły. Kupcy warszawscy wysłali znaczne zamówienia zapalek do Danii. Wogóle sprowadzono sporo zapalek ze Skandynawii.

Papier. Różne gatunki papieru do pisanja, pakowania, kolorowego itp. materiały piśmienne staniały o 25 do 30 procent. W Niemczech i Austrii nagromadziły się wielkie zapasy papieru.

Żelazo. Wyroby żelazne pomniejsze, z wyjątkiem sierpów, nie mają obecnie nabywców. Ludzie czekają, aż stanieją jeszcze więcej. Grube żelazo t. zw. handlowe anieje ciągle. Fabryki amunicji wyprzedają za granicą zapasy żelaza. Na Litwie są olbrzymie zapasy pozostawione przez Niemców, którzy nie zdołali ich wywieźć.

Sacharyna. Z Czech sprowadzają obecnie dużo sacharyny, która jest jednak o wiele tańsza w Szwajcaryi.

ZNIESIENIE „WOJENNYCH ROZPORZĄDZEŃ GOSPODARCZYCH“ W AUSTRII. „Wiener Zeitung“ ogłasza zniesienie 58 rozporządzeń „wojenno-gospodarczych“ w Austrii.

CO PRZYCHODZI Z ZAGRANICY? W najbliższych dniach przybędzie do Gdańska pierwszy okręt fiński, naładowany towarami dla Polski. Okręt ten znajduje się w drodze i zawiera następujące towary: 10.000 skrzyń sardynek, 10.000 par butów, 80 ton herbaty, 100 ton kawy, 30.000 skrzyń zapalek.

Finlandya w zamian za towary Polsce dostarczone ma otrzymać przetwory naftowe, których uczuwa wielki brak.

Pierwszy z zapowiadzianych dwóch pociągów z materiałami włóknistymi przybył ze Szwajcaryi do Warszawy. Pociąg ten składa się z 39 wagonów, zawierających wyżej wymieniony towar.

Kupcy! Abonujcie i rozszerzajcie „Przegląd Kupiecki“!

Kupcy! Pamiętajcie, że organizacje i prasa zawodowa zadecydują o waszej przyszłości!

Wstępujcie do zawodowych związków kupieckich! Popierajcie wasz organ!

Kupcy! Powołujcie się na nasze pismo przy udzielaniu zamówienia!

URZĄDZENIE ELEKTRYCZNE

wykonujemy fachowo i po cenach przystępnych.
Kosztyorysy i projekty darmo.

TEODOR DEMBITZER I JAN FARBOŃSKI

w Krakowie, pl.
Dominikański 2.
Telefon 3335.

„ZBYT”

rządowo koncesyonowane Biuro kupna, sprzedaży i dzierżaw nieruchomości w Tarnowie, ul. Kaczkowskiego l. 2

ma do sprzedania w większym mieście powiatowem, w pobliżu Krakowa, kompleks realności o trzech frontach (najszerszy od Rynku głównego), nadający się także do nabycia przez większą firmę handlowo-przemysłową. Wartość szacunkowa: 700.000 K, obciążenia do 100.000 K. — Depesze: „Zbyt” Tarnów

Biuro Buchalteryjne A. Weissmanna
Kraków XXII
udziela gruntownej nauki buchalteryi pojed. i podw., korespondencji handl., rachunków kup., języka niemieckiego, kaligrafii i stenografii

ustnie i listownie.

Podje muje zaprowadzenie, kontrolowanie i bilansowanie ksiąg handlowych, rękując za dyskrecyę.

PASTY DO OBUWIA MARKI „SELTA”

najlepszej i prawdziwej terpentynowej, przedwojennej, w pudełkach elegancko opakowanych, jakoteż

FARBY DO MALOWANIA

t. zw. „Goldocker” i niebieskich farbek do wapna, jakoteż innych różnych farb do malowania, prania i nieszkodliwych do fabrykacyi cukierków, likierów i t. p. dostarcza wprost z fabryki **Dom handlowy Dawid Rettig**, Kraków, ulica Dietla L. 57. Nr telefonu 3438. Adres telegr. „Derettig”.

Zawiadamiamy, iż z dniem dzisiejszym objęliśmy generalną reprezentację i wyłączną sprzedaż firmy

Calderara i Bankmann, Wiedeń

na Rzeczpospolitą Polską, prócz tego prowadzimy wszelkie artykuły w zakres ten wchodzące, rozmaitych firm krajowych i zagranicznych.

P. & S. Weissberg

Hurtowny skład perfumeryi i artykułów kosmetycznych

Kraków, ulica Krakowska L. 17.

M. WEINSBERG I SYN
KRAKÓW. BIURO: ZIELONA 11.

Hurtowna sprzedaż wyrobów rafinerii w Limanowej.

Benzynę maszynową, automobilową i cylindrową, wazelinę, smar do wozów, oleje gazowe, wulkanowe i asfalt, naftę, parafinę i świece sprzedajemy tylko ze przedłożeniem certyfikatu zwolnienia oddziału przemysłu naftowego w Warszawie.

Polecamy tygodnik fachowy

„Kupiec”

polskie pismo kupiecko-przemysłowe w Poznaniu. Abonament kwartalny M. 6. Adres „Kupiec”, Poznań.

Panienka do praktyki
potrzebna. Wiadomość
Maks Bohrer,
Kraków, ulica Floryańska 27

HURTOWNY SKŁAD OBUWIA
HENRYK FRIEDBERG
Kraków, Stradom L. 15.

MAKSYMILIAN NEUMANN
Biuro techniczne
Kraków, ul. Wielopole 22
Skład artykułów
technicznych

uszczelniacze asbestowe, grafitowe, konopne; płyty gumowe i na wysokie ciśnienie; węże gumowe i konopne; pasy z włosienia wielbłądów, konopne i gumowe; motory i wszelki materiał instalacyjny.

Spółka Transportowa
„CRACOVIA“
Dom spedycyjno-komisowy

Kraków, ulica Stradom L. 16
Wiedeń I., Schönlaterng. 7a (obok głównej poczty) tel. Nr. 3191 VIII.

Wysyłka towarów w kraju i za granicę. Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. Ocenia towarów. — Adres dokładny dla Wiednia: Spółka transportowa „Cracovia“, Grünberg & Co., Wiedeń, I., Schönlaterngasse 7a.

Dom handlowy
J. Leserkiewicz - Kraków, Rynek 11

Filia: Rzeszów, Rynek 21

poleca po cenach hurtownych **mydła, perfumy** oraz wszelkie przybory kosmetyczne po cenach fabrycznych.

Nadeszły oryginalne francuskie mydła i perfumy.

Wysyłki na prowincję odwrotnie.

Papierni pakunkowego

tektury, rotacyjnego, drukowego i makulatury w różnych wielkościach i grubościach, w belach i rolach, jakoteż przykrajanego na woreczki, papieru brązowego patentowego, białego, superior, różowego i w innych różnych barwach dostarcza całemi wagonami wprost z pierwszorzędných fabryk lub częściowo ze składu

Dom handlowy DAWID RETTIG, Kraków, ul. Dietla 57
Telefon Nr. 3438. ☉ ☉ ☉ ☉ Adres telegraficzny „Derettig“.

»ZBYT« rządowo koncesyonowane biuro KUPNA, SPRZEDAŻY I DZIERŻAW NIERUCHOMOŚCI W TARNOWIE, ULICA KACZKOWSKIEGO L. 12

pośredniczy szybko i korzystnie we wszelkich transakcyach dotyczących kupna i sprzedaży domów, kamienic, majątków ziemskich, parcel, lasów, interesów handlowo-przemysłowych, fabryk, młynów itd., oraz w dzierżawach tychże. Fachowa porada. Depesze: „Zbyt“ Tarnów

EKSPORT DO POLSKI

w naczyniach glinianych wprost z fabryk czeskich, skutecznie

F^A FABIAN, BERG i SPÓŁKA

BERNO (CZECHY) — — — KIRCHENGASSE NR. 2.

Cenniki ilustrowane wysyłamy kupcom na żądanie!!!

GŁÓWNA REPREZENTACYA AKCYJNEGO TOWARZYSTWA
SUCHEDNIOWSKIEJ FABRYKI ODLEWÓW

WINCENTY MOSZKOWSKI

KRAKÓW, UL. WRZESIŃSKA L. 3

przyjmuje zlecenia na żelazne emaliowane naczynia kuchenne, buksy do wozów, płyty kuchenne.

Katalogi i cenniki na żądanie.